

Het NOOM wenst u een krachtig en veelkleurig 2017!

Het NOOM-bestuur en de medewerkers van het NOOM-bureau wensen u als vaste lezers van onze nieuwsbrief het allerbeste voor het nieuwe jaar. Het NOOM groeit gestaag door en is vol energie begonnen aan dit bijzondere jubileum-jaar: in 2017 bestaat het NOOM 10 jaar! Dat gaan we vieren op zaterdag 23 september, in de Jaarbeurs Utrecht op de slotdag van de 50 Plus Beurs. We nodigen u graag uit om daarbij aanwezig te zijn, dus houd de datum vast vrij. Meer informatie volgt!

2017 brengt het NOOM verschillende nieuwe initiatieven en de voortzetting van belangrijke lopende activiteiten. Een kleine vooruitblik:

- Samenwerking met de **Belastingdienst** in **Samen Digitaal**. We gaan informatie geven over de veranderingen in de communicatie met de Belastingdienst. Belangrijk in verband met de belastingaangifte, maar ook bij het aanvragen van toeslagen.
- Samenwerking met **de Zorgverzekeringslijn** in **Rotterdam**. Er zijn in deze regio verhoudingsgewijs veel problemen met het betalen van de zorgverzekering. Dat vraagt om voorlichting en gespreksbijeenkomsten om mensen ervan te doordringen hoe belangrijk het is om op tijd de premie te (blijven) betalen.
- Deelname van NOOM in de **Coalitie Van Betekenis tot het Einde**. Het NOOM gaat aan de slag rond het thema 'Tijdig spreken over het levenseinde'. Er wordt nog gewacht op definitieve financiering.

- **Ouderen in de Wijk.** In 2016 heeft het NOOM een training verzorgd voor medewerkers van de bibliotheken die partner zijn in dit project. Ook in 2017 gaat het NOOM medewerkers trainen. Daarnaast zullen verschillende activiteiten van het NOOM als onderdeel van 'Ouderen in de wijk' worden aangeboden. Doel is dat meer kwetsbare ouderen hiervan kunnen profiteren, maar ook dat de gang naar de bibliotheek als de plek waar zij voor al hun vragen terecht kunnen meer vanzelfsprekend wordt.
- We gaan door met de samenwerking met **Zorg Verandert** en we hopen nog veel gespreksbijeenkomsten te kunnen organiseren waarin migrantenouderen en mantelzorgers met elkaar uitwisselen over hun ervaringen met de veranderingen in welzijn en zorg. Nadenken over 'later' en het verkennen van meer mogelijkheden om jezelf en anderen te steunen om zodoende langer zelfstandig te blijven staan centraal. Nu al blijkt dat dit een goede manier is die mensen verder helpt.
- Ook de samenwerking met **Mijnkwaliteitvanleven.nl** wordt voortgezet. Er wordt actief gezocht naar nieuwe wegen om ook oudere migranten te ondersteunen bij het invullen van de online vragenlijst en het zichtbaar maken van deze groepen.

Natuurlijk blijft de belangenbehartiging hoog op onze agenda staan. Eind januari zal een gesprek plaatsvinden met Tweede Kamerleden over verschillende zaken die oudere migranten betreffen. Des te belangrijker met de verkiezingen in aantocht!

AOW-gat oudere migranten iets kleiner...

Het is tegenstrijdig, maar oudere migranten hebben een heel klein beetje baat bij de verhoging van de AOW-leeftijd. Dat betekent namelijk dat er 2 jaar bij komen om de 100% AOW-opbouw te bereiken. Volgens recente cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) hadden Nederlanders met een migratieachtergrond in 2015 een AOW-aanspraak van gemiddeld 77 procent, 2 procent meer dan tien jaar daarvoor.

Het CBS zegt dat vooral de verhoging van de AOW-leeftijd gunstig uitpakt voor migranten. Vroeger bouwden ze op tussen hun 15de en 65ste levensjaar, nu tussen hun 17de en 67ste. Mensen die op latere leeftijd naar Nederland komen, hebben dus extra tijd om aanspraken op te bouwen.

Wel zijn er relatief grote verschillen tussen de verschillende migrantengroepen, blijkt uit de CBS-cijfers. Zo hebben Nederlanders met een Surinaamse achtergrond een gemiddelde AOW-aanspraak van 91%, terwijl migranten uit bijvoorbeeld Afrikaanse landen of het Midden-Oosten op gemiddeld 65 procent zitten. Turkse en Marokkaanse Nederlanders hebben AOW-aanspraken van 88% opgebouwd en Caribische ouderen van 83%. Voor inwoners met een Nederlandse achtergrond is de gemiddelde opbouw 99%.

Foto: Robert de Hartogh

Natuurlijk is het goed nieuws dat het AOW-gat voor de oudere migranten gemiddeld iets is gedaald. Maar echt een reden om te juichen is dit nieuws niet:

- Het gaat maar om een heel kleine verbetering voor de groep als geheel. Oudere migranten met een groot AOW-gat zullen van deze kleine verbetering nauwelijks iets merken in hun portemonnee.
Oudere migranten die een Aanvullende Inkomensvoorziening Ouderen (zgn. AIO-uitkering) krijgen om hun inkomen aan te vullen, zullen zelfs helemaal niets merken van deze hogere AOW-opbouw.
- Migrantenouderen hebben vaak al jaren een zeer laag inkomen. Voor velen was het al moeilijk om aan het werk te blijven tot de AOW-leeftijd. Door de verhoging daarvan is het nog moeilijker geworden om betaald aan de slag te blijven. Velen zijn door langdurige werkloosheid aangewezen op een bijstandsuitkering. Vaak is hun gezondheid door allerlei oorzaken (onder andere beroepsziekten als gevolg van werken in risicovolle sectoren) slecht.
- De afschaffing van de partnertoeslag AOW heeft met name Turkse en Marokkaanse ouderen geraakt. Deze afschaffing is doorgevoerd vanuit de overweging dat tegenwoordig in de meeste gezinnen man en vrouw beide buitenshuis werken en de partnertoeslag dus niet meer nodig is. Echter in de Turkse en Marokkaanse gemeenschappen is het leeftijdsverschil tussen man en vrouw vaak veel groter dan in Nederland gebruikelijk is. Dat betekent dat het gezin het financieel moeilijk krijgt als de man de AOW-leeftijd heeft bereikt, terwijl zijn partner niet werkt en zij aangewezen zijn op alléén zijn AOW.
- Het komt regelmatig voor dat migrantenouderen geen of maar een heel klein pensioen hebben. Dat betekent dat zij het tekort aan AOW daaruit onvoldoende kunnen compenseren.
- Gelukkig bestaat de mogelijkheid van de Aanvullende Inkomensvoorziening Ouderen. Dit is echter een bijstandsuitkering en daar gelden allerlei strenge criteria voor. Voor een deel van de migrantenouderen is het daarom geen optie om hiervan gebruik te maken.

- Tot slot: als ouderen met AOW en een AIO-uitkering besluiten om in te trekken bij hun kinderen omdat zij zelf zorg nodig hebben, of nog een kind bij hen in huis hebben dat bijvoorbeeld zorg behoeft, dan wordt hun AIO, op grond van de kostendelersnorm, met enkele honderden euro's gekort.

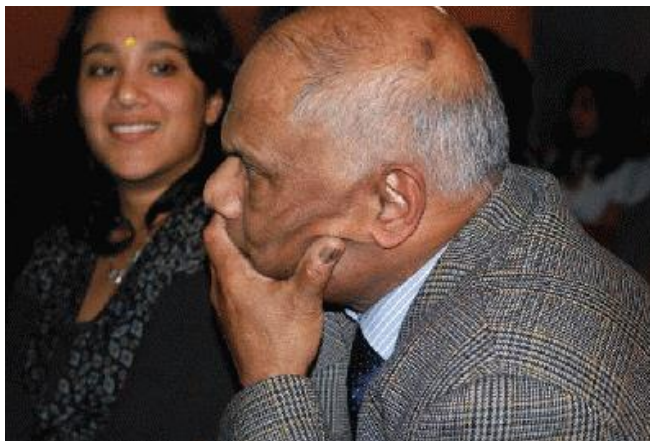

Foto: Robert de Hartogh

Voor meer informatie, [klik hier>>](#)

Op vrijdag 13 januari 2017 besteedde de NOS op Radio 1 aandacht aan het CBS-rapport. Lucía Lameiro García kreeg gelegenheid om hierop te reageren. Daar wees zij op de zorgelijke financiële situatie van veel ouderen in de achterban van NOOM.

Voor de jaarlijkse geactualiseerde presentatie over AOW en pensioenen van NOOM, [klik hier>>](#)

Beleidsrapportage Mijnkwaliteitvanleven.nl

Passende hulp en hulpmiddelen zijn niet voor iedereen bereikbaar.

Voor de derde maal is er een beleidsrapportage vanuit Mijnkwaliteitvanleven.nl, een initiatief van Patiëntenfederatie Nederland in samenwerking met Mezzo, Per Saldo, Zorgbelang Nederland, PCOB en NOOM. Deze is gebaseerd op 18.000 vragenlijsten die tot augustus 2016 online zijn ingevuld door mensen met een chronische ziekte of beperking, mensen die door het ouder worden belemmeringen ervaren en hun mantelzorgers. Het programma loopt tot 2019. 1.200 oudere migranten hebben de vragenlijst ingevuld (6%).

Belangrijke conclusie uit deze derde Beleidsrapportage: één op de drie mensen met een zorgvraag geeft aan dat zij niet beschikken over de hulp en/of hulpmiddelen die het beste bij hun situatie passen. Meest genoemde redenen? Zij hebben hier geen geld voor (41%) of komen er niet voor in aanmerking (37%).

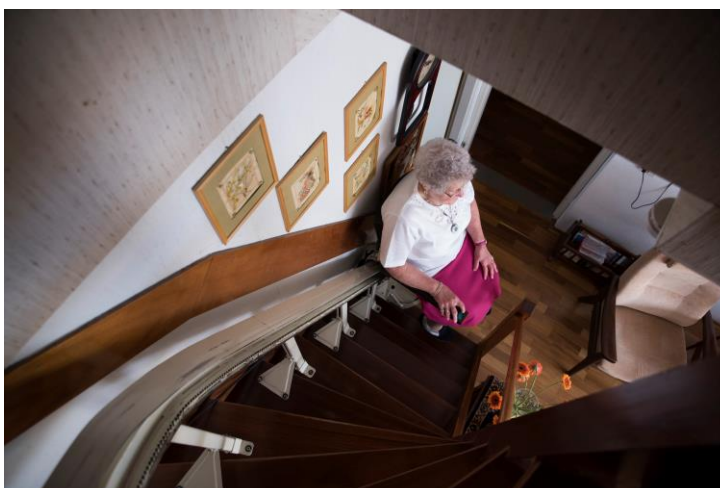

Foto: Romi Tweebeke

Onvindbaar, onbereikbaar of onbetaalbaar

'Wij constateren dat er voor een groot deel van de mensen een veel te hoge drempel is om passende hulp of hulpmiddelen te vinden. Zorg en ondersteuning is voor hen onvindbaar, onbereikbaar, onbetaalbaar, niet beschikbaar of niet passend', zegt directeur Dianda Veldman van initiatiefnemer Patiëntenfederatie Nederland. Geldgebrek is een groot probleem binnen de ondervraagde groep mensen die aangeven dat zij geen passende ondersteuning hebben. Dit heeft een negatief effect op hun kwaliteit van leven. Mensen met een zorgvraag in combinatie met financiële problemen geven gemiddeld een 5 als rapportcijfer voor hun dagelijks leven (Nederland: 6,4). Mensen met geldgebrek geven veel vaker aan zelf niet meer te weten hoe hun situatie beter kan. Hierdoor verliezen veel van deze mensen grip op hun leven. Ze zien geen oplossingen meer en kunnen niet het leven leiden dat ze zelf graag willen. Als dit op meerdere vlakken in het leven het geval is en de situatie uitzichtloos wordt, geven mensen hun kwaliteit van leven nog maar een 4.

De bevindingen zijn voor NOOM zeer herkenbaar en komen volledig overeen met de signalen die we terug horen in de bijeenkomsten Zorg Verandert.

Voor het persbericht, [klik hier>>](#)

Voor de Beleidsrapportage, [klik hier>>](#)

Interview Juan Seleky in nieuwsbrief Beter Oud

In de digitale nieuwsbrief Beter Oud van 8 december 2016 kwam Juan Seleky aan het woord, een van de bestuursleden van NOOM, tevens voorzitter van de Stichting Ondersteuning Stuurgroep Molukse Ouderen, de organisatie die NOOM-lidorganisatie LSMO ondersteunt. Juan is jarenlang werkzaam geweest als beleidsadviseur zorg- en ouderenbeleid in de gemeente Breda.

In het interview vertelt Juan over Wonen met Gemak, een project in Breda waarin senioren actief meedenken over het toekomstbestendig maken van hun huis om er zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen. Hij is groot voorstander van co-creatie met ouderen. Ook vraagt Juan aandacht voor diversiteit. Hetgeen ons als NOOM-familie uit het hart gegrepen is!

Voor het interview, [klik hier>>](#)

Mantelzorgvergoeding vanuit zorgverzekeraars

Zorgverzekeraars kunnen vergoedingen bieden voor mantelzorgers. Mezzo, landelijke vereniging die opkomt voor de belangen van mensen die zorgen voor een ander, laat zien welke vormen van vergoeding er zijn. Daarnaast heeft Mezzo de Consumentenbond gevraagd een overzicht te maken per zorgverzekeraar. Ook u kunt zo gemakkelijk nakijken of uw zorgverzekeraar zo'n vergoeding kent.

Voor een overzicht van mogelijke vergoedingen, [klik hier>>](#)
Voor een overzicht per zorgverzekeraar, [klik hier>>](#)

Wij sturen deze nieuwsbrief aan iedereen die via onze website heeft aangegeven deze te willen ontvangen. Ook samenwerkingsrelaties krijgen de nieuwsbrief. Mocht u geen prijs meer stellen op toezending van de nieuwsbrief, [klik dan hier om u uit te schrijven!](#)